

LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „Ulukiasurkondade seisund ja kütmissooovitus 2025“.

Ettepanek hundi kütamise korraldamiseks 2025. aastal.

Populatsiooni juurdekasvu prognoos

Käesoleva aasta aruandes „Ulukiasurkondade seisund ja kütmissooovitus 2025“ https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/SEIREARUANNE_2025.pdf on hundi asurkonna suuruse, küttemahuhu ja juurdekasvunäitajate põhjal prognoositud 2025. aasta sügiseks liigi arvukuse püsivust 2024. aasta sügisega samal tasemel või selle tagasihoidlikku langust. Samas ei suuda prognoosimudel ette näha hundiasurkonna seisundis toimuvaid lokaalseid muutusi, mistõttu on hundiasurkonna leviku tõepäraseks kirjeldamiseks ja küttemisettepaneku koostamiseks vajalik järjepidev ja objektiivne andmete kogumine läbi erinevate vaatluste aastaringset ning nende operatiivne edastamine.

Populatsiooni täpsustunud seisund

Praeguste teadmiste kohaselt on tänavused huntide juurdekasvunäitajad olnud sarnased prognoositud, jäädes tavapärase varieeruvuse (90% tõenäosusega $\pm 15\%$) piiresse isegi juhul, kui praeguseks teadaolevaid pesakondi enam lisanduma ei peaks. Nii on 15. oktoobri seisuga Mandri-Eestis usaldusväärne informatsioon olemas 25 hundi pesakonna kohta. Sarnaselt eelnevate aastatega ei ole tänavu teavet hundipesakondade kohta Hiiu- ja Saaremaalt. Siiski ei ole eelnevate aastate teadmiste tuginedes kütmissooovituse koostamise ajaks oktoobris kõikidest samal hooajal sündinud hundipesakondadest veel täielikku ülevaadet, mistõttu on tõenäoline, et lõplik teadaolev pesakondade arv saab olema mõnevõrra suurem. Nii selgub täpsustunud andmestik hundipesakondade arvu ja leviku kohta jahihooaja jooksul eeskätt peale lumikatte saabumist.

Ohjamise korraldamine

Hundiasurkonna ohjamise peamine eesmärk on tagada Mandri-Eestis 2026. aasta sügiseks 20-25 pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumusega sobilike elupaikade vahel, kusjuures säilima peaksid ennekõike suuremaid loodusmaastikke asustavad hundikarjad. Antud eesmärk saavutatakse arvukuse reguleerimise teel kasutades selleks jahipidamist.

Käesoleva küttemisettepaneku koostamisel on lisaks hundi levikupildile ja asustustihedusele arvestatud ka püsivate kahjustuskollete paiknemist ning potentsiaalsete saakliikide asustustihedusi erinevates Mandri-Eesti piirkondades. Antud asjaolust lähtuvalt on seetõttu osades ohjamispiirkondades küttemislimiit mõnevõrra kõrgem kui tavapärasel aastatel. Keskkonnaameti poolt väljaspool korralist jahihooaega väljastatud ja realiseerimata jäänud nuhtlusiisendite küttemisloa arvestatakse jahiaegse küttemislimiidi hulka, mistõttu eraldi käsitlemist need edaspidi ei leia. Enne jahihooaja algust erilubade alusel kütitud hundid lahutatakse soovituslikust küttemislimiidist maha.

Nii nagu varasematel aastatel, tuleb hundi küttemislimiit ettevaatusprintsipi rakendades määrata ohjamisalade põhiseis ja seda vähemalt kahes eraldi osas. Kütmissooovituse esimene osa näeb ette võimalikult vähesel määral suuniseid, kuid osade ohjamisalade puhul on see siiski suunatud

väiksematesse probleemipiirkondadesse. Küttimislimiidi teise osa soovitame vajadusel anda vastavalt jahihooaja jooksul kogunenud uuele informatsioonile hundikarjade arvu, leviku ja suuruse kohta. Limiidi teise osa määramise operatiivsuse huvides esitab Keskkonnaagentuur ettepaneku otse Keskkonnaametile ja teadmiseks Kliimaministeeriumile. Limiidi teise osa määramine erinevatele ohjamisaladele või vajadusel nende osadele võib toimuda erinevatel aegadel kogu jahihooaja jooksul.

Küttimislimiidi 1. osa suurus, jaotus ja lisatingimused

Küttimislimiidi esimeses osas soovitame arvukuse regulatsiooni eesmärgil kütida 96 isendit. Minimeerimaks riski, et antud küttimismahu realiseerimise korral võiks hundi arvukus langeda alla suurkiskjate tegevuskavas toodud liigi soodsat looduskaitselist seisundit märgistavat miinimummäära, on antud küttimismahu koostamisel arvestatud kolmekordse ettevaatusabinõuga:

1. Arvestatud on vaid praeguseks teadaolevate pesakondadega;
2. Arvestatud on keskmisest 15% madalama asurkonna juurdekasvuga 2026. aastal;
3. Eeltoodud punkte 1. ja 2. arvestades oleks pesakondade arv 2026. aastal 22.

Küttimismahu jaotus ohjamisalade lõikes on toodud tabelis 1.

Väljastatud erilubade alusel enne jahihooaja algust kütitud hundid arvestatakse vastava ohjamisala kvoodist maha.

Jahti on keelatud pidada telemeetriliste märgistega varustatud huntidele, kes viibivad ajutiselt väljaspool selleks eelnevalt kehtestatud piirangualasid.

Vältimaks hundile kehtestatud küttimiskvoodi ületamist on vajalik ohjamisalade põhiselt hundijahti koordineerivate isikute määramine.

Hundi küttimislimiidi teise osa kohta ettepaneku tegemise jaoks on oluline huntide küttimise järgselt vastavad ülevaatusankeedid ja bioproovid esitada võimalikult kiiresti. Soovitame kütitud hundi kohta nõutavad ankeetandmed sisestada JAHISesse, sellisel juhul ei ole vaja neid eraldi Keskkonnaagentuurile saata.

NB! Lisaks eelpoolmainitule on küttimislimiidi teise osa määramise oluliseks komponendiks operatiivse vaatlusinfo edastamine huntide liikumise kohta käesoleval jahiaastal infosüsteemi JAHIS kaudu või keskkonnaagentuurile e-posti aadressil ulukiseire@envir.ee.

Tabel 1. 2025. a hundi küttemiskvoodi I osa jaotus

	Ohjamisala	Küttemismahu ettepanek	Tingimused
1	Alam-Pedja	2	suunatud
2	Harju	7	kõik jahipiirkonnad
3	Hiiu	0	
4	Ida-Harju	4	Kõik jahipiirkonnad
5	Ida-Viru	4	Kõik jahipiirkonnad
6	Järva	6	kõik jahipiirkonnad
7	Lõuna-Läänemaa	6	kõik jahipiirkonnad
8	Lõuna-Pärnumaa	4	suunatud
9	Lääne-Pärnumaa	5	kõik jahipiirkonnad
10	Lääne-Viru	6	kõik jahipiirkonnad
11	Põhja-Läänemaa	1	suunatud
12	Põlva-Tartu	5	kõik jahipiirkonnad
13	Pärnu-Rapla	6	kõik jahipiirkonnad
14	Pärnu-Viljandi	17	suunatud
15	Saare	0	
16	Tartu-Jõgeva	3	Kõik jahipiirkonnad
17	Valga-Tartu	6	kõik jahipiirkonnad
18	Viljandi-Valga	5	kõik jahipiirkonnad
19	Viru	4	kõik jahipiirkonnad
20	Võru	5	kõik jahipiirkonnad
Σ	Kokku	96	

Suunatud jaotusega ohjamisaladel on lubatud hundijahti pidada ainult allpool mainitud jahipiirkondades või nende osades:

(1) Alam-Pedja ohjamispiirkond – Hundijahti on lubatud pidada **Kärevere, Tähtvere, Vahelaane** jahipiirkonnas;

(2) Lõuna-Pärnumaa ohjamispiirkond – Hundijahti on lubatud pidada kõigis jahipiirkondades, **välja arvatud Ora** jahipiirkond;

(3) Põhja-Läänemaa ohjamispiirkond – Hundijahti on lubatud pidada **Noarootsi** jahipiirkonnas;

(4.1) Pärnu-Viljandi ohjamispiirkond – Hundijahti on lubatud pidada **Soomaa rahvusparkis** ainult jahiks registreeritud karjatuskooplites vastavalt KKA poolsetele varasematele juhistele. Lubatud jahipidamisviisiks on hiilimis- ja varitsusjaht. **Kilingi-Nõmme jahipiirkonna Vanaveski jahialal ja Heimtali jahipiirkonna** Kõpu-Punaküla-Vastemõisa maanteest lääne poole jääval alal on lubatud hundile jahipidamine kõiki lubatud jahipidamisviise kasutades. **Lubatud maksimaalne küttemisliimit kirjeldatud piirkonnas (4.1) on 8 isendit.**

(4.2) Pärnu-Viljandi ohjamispiirkond

Hundijahti võib pidada **Suure-Jaani, Lahmuse, Sürgavere, Päri-Metsküla** jahipiirkonnas. Lisaks on lubatud limiiti realiseerida ka **Lembitu** jahipiirkonna osas, mis jääb Viljandi-Imavere maanteest lääne poole. **Lubatud maksimaalne küttemislimiit kirjeldatud piirkonnas (4.2) on 6 isendit.**

(4.3) Pärnu-Viljandi ohjamispiirkond

Hundijahti võib pidada **Kullipesa** ja **Tori-Sindi** jahipiirkonnas. Lubatud maksimaalne küttemislimiit kirjeldatud piirkonnas on **3 isendit. Jahti on lubatud pidada ainult üksikutele isenditele.**

LISA 1. 2025. aasta hundi ohjamisalade kirjeldus

1. Alam-Pedja ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Kolga-Jaani, Konguta, Kõo, Kärevere, Laeva, Leie, Lembitu, Nõgiaru, Pikknurme, Puhja, Rannu, Sangla, Tähtvere, Tääksi, Vahelaane**, samuti **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st lõuna poole jäävat osa ja **Põltsamaa-Jõgeva** mnt.-st lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa.

2. Ida-Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aegviidu, Jäneda, Kose, Lehtse, Lääne-Lahemaa, Maapaju, Nahe, Põhja-Kõrvemaa, Siniallika**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Kahala, Kehra, Kuusalu, Peningi ja Voose** jahtkondi.

3. Hiiu ohjamisala

Hõlmab kõiki Hiiu maakonna jahipiirkondi.

4. Ida-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alajõe, Auvere, Kivinõmme, Kuremäe, Kurtna, Narva, Ontika, Permisküla, Remniku, Sillamäe, Vaivara, Voka**.

5. Järva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alliku, Anna, EPT, Esna, Imavere, Juuru, Jüriöö, Kabala, Kaiu, Kirna, Koigi, Kõrvemaa, Leva, Lõõla, Oisu, Türi, Vahastu, Väätsa**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Ardu ja Kõue** jahtkondi ning **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest põhja poole jäävat osa, **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa.

6. Lõuna-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Haapsalu, Haimre, Kasari, Kullamaa, Luiste, Martna, Märjamaa, Sooniste, Urevere, Vardi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa ja **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Napanurga-Kohatu teest ida poole jäävat osa.

7. Lõuna-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Massiaru, Nõmme, Ora, Orajõe, Tali, Tahkuranna**, samuti **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest lääne poole jäävat osa.

8. Viljandi-Valga ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Holstre, Hummuli, Karjanurme, Karksi, Koorküla, Kärstna, Lilli, Nuia, Paistu, Riidaja, Rulli, Suislepa, Taagepera, Tarvastu, Tõrva, Vambola**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest ida poole jäävat osa (ülejäanud piiritletud EV riigipiiriga), **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest ida poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa.

9. Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Keila, Kohila, Külmallika, Palamulla, Paldiski, Põrsu, Rae, Rapla, Tammiku, Vääna**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Aruküla, Jüri, Kaberneeme, Kostivere** ja **Maardu** jahtkondi, **Lääne-Harju** jahipiirkonna **Kiili, Saku, Saue ja Ääsmäe** jahtkondi, **Padise** jahipiirkonna Padise-Kurkse teest ida poole jäävat osa ja Padise-Rummu teest lõuna poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Munalaskme-Riisipere-Mustu teest ida poole jäävat osa ning **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest põhja poole jäävat osa.

10. Lääne-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aruvälja, Audru, Jõõpre, Jäärumetsa, Kihlepa-Lindi, Koonga, Lihula, Lõpe, Massu, Saulepi, Seliste, Tuudi, Tõstamaa, Vatla, Vana-Varbla, Vigala**, samuti **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa ning **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa.

11. Lääne-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aidu, Ambla, Haljala, Ida-Lahemaa, Järva-Jaani, Kadrina, Kiltsi, Koeru, Kullaaru, Kunda, Laekvere, Mahu, Nõmmküla, Pajusti, Porkuni, Päinurme, Rakke, Ranna, Sadala, Simuna, Tamsalu, Triigi, Tõrma, Vaimastvere, Varangu, Viitna, Vohnja, Väike-Maarja**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa ning **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st põhja poole ja Põltsamaa-Jõgeva mnt.-st põhja poole jäävat osa.

12. Pärnu-Rapla ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Eidapere, Järvakandi, Kaisma, Pärnjõe, Sauga, Tootsi, Suigu, Valgu, Väandra**, samuti **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest lõuna poole jäävat osa, **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Tori-Sindi** jahipiirkonna Pärnu jõest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest põhja poole jäävat osa, **Päärdu** jahipiirkonna

Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa ning **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa.

13. Pärnu-Viljandi ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Halliste, Heimtali, Kullipesa, Lahmuse, Päre-Metsküla, Rahnoja, Rimmu, Suure-Jaani, Sürgavere**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest lõuna poole jääv osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lääne poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest põhja poole jäävat osa, **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Tori-Sindi** Pärnu jõest lõuna poole jäävat osa ja **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest lõuna poole jäävat osa

14. Saare ohjamisala

Hõlmab kõiki Saare maakonna jahipiirkondi.

15. Tartu-Jõgeva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alatskivi, Amme, Kullavere, Luua, Luunja, Palamuse, Peipsiääre, Saadjärve, Tammistu**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa.

16. Põlva-Tartu ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Ahja, Haaslava, Järvelja, Ilumetsa, Kastre, Kauksi, Laheda, Meeksi, Mäe, Orava, Peri, Rasina, Ruusa, Räpina, Taevaskoja, Veerksu, Veriora, Võnnu, Värska**.

17. Valga-Tartu ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aakre, Elva, Hellenurme, Kaagjärve, Kambja, Kanepi, Kooraste, Kõlleste, Laatre, Linda, Nõo, Puka, Põlgaste, Põlva, Pühajärve, Sangaste, Saverna, Uniküla, Urvaste, Valga, Valgjärve, Vana-Otepää, Vastse-Kuuste, Võhandu, Ülenurme**.

18. Võru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Antsla, Haanja, Hargla, Hino, Illi, Karula, Koemetsa, Koikküla, Krabi, Kääpa, Lasva, Lepistu, Lüllemäe, Meremäe, Misso, Mõniste, Obinita, Ruusmäe, Rõuge, Sõmerpalu, Varstu, Vastselliina, Viitina, Võru, Väimela**.

19. Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Anguse, Avinurme, Kauksi, Kiikla, Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Lohusuu, Maidla, Muuga, Mäetaguse, Oonurme, Roela, Rägavere, Tamme, Tudu, Tudulinna, Uhtna, Vinni, Viru-Nigula**.

20. Põhja-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Linnamäe, Noarootsi, Nõva, Palivere, Riguldi, Risti, Variku, Vormsi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa ning **Padise** jahipiirkonna Kurkse-Padise-Metsalõugu-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa.